

NOTULEN van de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 13 december 2018 om 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw P.J. Bouvy-Koene, burgemeester.

Griffier: de heer J. van der Does.

Aanwezige leden: de heer A.E.T. Andringa, mevrouw S.J. Boom, de heren J.Ph. Bos, P. de Bruijn, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool en C.J. van der Elst en A.B. de Graaf, mevrouw drs. E.C. van Herk, de heren drs. P 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, mevrouw J.C. Schroot en de heren A.A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Afwezig: de heer mr. drs. C. Bremmer en de heer J.A.E.L.M. van Rixtel.

Aanwezige wethouders: de heer mr. M.N. Cramwinckel, mevrouw drs. M.A.M. Lammers en de heer drs. N. Mol.

1. Opening

De **voorzitter:** Hartelijk welkom, leden van de raad, mensen op de publieke tribune en mensen thuis bij de laatste raadsvergadering van 2018. Het is weer een vol politiek jaar geweest waarin heel veel is gebeurd, maar daar ga ik op een ander tijdstip iets van zeggen. Vanavond hebben we nog een aantal punten te behandelen en te bespreken die best nog wel de nodige aandacht behoeven.

Bij de griffie zijn berichten van verhindering binnengekomen van de heer Bremmer van de CDA-fractie en de heer Van Rixtel van de fractie van GroenLinks. Ten behoeve van agendapunt 5.1 zijn stembriefjes uitgedeeld. We gaan ze nu meteen ingevuld weer ophalen in het kader van timemanagement om de snelheid erin te houden. Het gaat om een benoeming en een ontslag van leden van de raad van toezicht van VOS. Dat moet schriftelijk gebeuren. Er kan steeds maar één persoon worden ingevuld, maar we houden ons keurig netjes aan wat we ooit hebben afgesproken.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen raadsnotulen van 8 november en 15 november 2018.

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad 13 december 2018:

- 3.1. Brieven van instellingen of burgers;
- 3.2. Informatiebrieven van het college van B en W;
- 3.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Het gaat om de brief van de raad van toezicht over het onderzoek naar de kaderstelling van de raad.

De **voorzitter**: U bedoelt de Rekenkamercommissie.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Ja, sorry. De Rekenkamercommissie heeft aangegeven bereid te zijn om een toelichting te geven op de opzet van het onderzoek. Het lijkt mij interessant om die toelichting te horen. Vandaar dat ik zou willen verzoeken om dat aan te geven bij de Rekenkamer.

De **voorzitter**: Als de andere leden van de raad zich in dat voorstel kunnen vinden, vragen wij aan de griffie om te bekijken of dat in de commissie B&B kan. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

Verder wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4. Vragenuurtje

– *Scheiden plastic afval*

Mevrouw **Van Herk** (Van Herk): Voorzitter. In het Leidsch Dagblad heb ik afgelopen week vernomen dat men bij de afvalscheiding in de gemeente Leiden binnenkort stopt met scheiden van plastic. Dat gaat men niet meer doen, omdat het kennelijk goedkoper is om dat gewoon op de algemene hoop te gooien en omdat de afvalinstallaties in Nederland zo goed zijn dat ze plastic efficiënter kunnen scheiden als je het in één keer ophaalt dan wanneer je dat apart doet. Ik zou graag van de wethouder willen weten wat dit voor de gemeente Voorschoten betekent, omdat wij in

Voorschoten het apart scheiden van plastic als speerpunt hebben. Hoe gaan wij dat in de toekomst doen en is dit echt waar? Dat zou ik graag willen weten.

Wethouder **Lamers**: Voorzitter. Het is altijd goed om te zien dat er aandacht is voor afval en ook dat het Leidsch Dagblad daar aandacht aan besteedt. Het is ook zeker een punt van aandacht voor de gemeente Voorschoten. Wat dit voor Voorschoten gaat betekenen, kunnen we pas zeggen op het moment dat we weten hoe het nu gebeurt in Leiden, wat men denkt te gaan doen, hoe men het gaat doen en wat de overwegingen zijn. Op dit moment is dat bij ons niet bekend. We konden dit ook niet op die korte termijn achterhalen. Ik kan wel meegeven dat er verschillende visies op de scheiding zijn: voorscheiding of nascheiding. Eén van die visies is dat bij nascheiding van plastic of ander afval, zoals papier, het afval vaak heel vervuild is en dat dat een probleem kan opleveren. Maar goed, ik zei al dat er verschillende visies zijn. Binnenkort komt er een evaluatie van ons eigen afvalbeleid. Daar wordt nu heel hard aan gewerkt. Dit soort informatie zal ook worden meegenomen. We zullen dan ook kijken hoe Voorschoten het beste verder kan.

5. Hamerstukken

5.1. Benoeming en ontslag leden RvT VOS (raadsregistratienummer Z/18/24998/106402)

De **voorzitter**: Met 18 stemmen voor en 1 stem tegen is de heer Blom benoemd tot lid van de raad van toezicht van Stichting VOS. Er wordt eervol ontslag verleend als lid van de raad van toezicht aan de heer Laurence.

5.2. Re-integratie- en participatiebeleid Voorschoten (raadsregistratienummer Z/18/22651/103752)

De **voorzitter**: De technische vragen van de CDA-fractie zijn beantwoord. Dat heeft geen aanleiding gegeven tot het toch bespreken van dit stuk.

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

5.3. Startnotitie integraal onderwijshuisvestingsplan (raadsregistratienummer Z/18/024911/99862);

5.4. Najaarsnota 2018 (raadsregistratienummer Z/18/024654/103412).

De voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

6. Minimabeleid Voorschoten (raadsregistratienummer Z/18/25846/104610)

De **voorzitter**: Er wordt voorgesteld om het minimabeleid en de verordening vast te stellen, de raming te verhogen, de lasten te dekken uit de concernreserve, de lasten en verdere dekking voor te leggen in de kadernota en de Programmabegroting 2019 te wijzigen conform de bij dit besluit horende begrotingswijziging.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. In de vergadering van de commissie Mens en Samenleving hebben wij toegelicht dat wij het voorliggende voorstel steunen. In motie 090 van het CDA, de SP, de PvdA en ONS Voorschoten wordt het college verzocht om uiterlijk in mei 2019 inzicht te verschaffen. Dat vinden we een goede vraag. We horen dan ook graag van de wethouder wat hij hiervan vindt en of hij dit verzoek wil overnemen.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. Met uw welnemen blijf ik zitten, want het heen en weer lopen kost meer tijd dan de woorden die ik hieraan te besteden heb. We hebben dit uitgebreid besproken in de commissie Mens en Samenleving. Wat de VVD betreft had het een hamerstuk mogen zijn. Wij vinden het een uitstekend, evenwichtig stuk. We hebben in de commissievergadering al complimenten gegeven aan de ambtenaren en de wethouder. Dat doe ik bij dezen nogmaals. Het is echt klasse. Wij kunnen ons er volledig in vinden, vooral in het feit dat er meer geld beschikbaar is voor de kinderen. We hebben in de commissievergadering al gezegd dat kinderen gewoon mee moeten kunnen doen binnen de samenleving en niet de dupe mogen worden van de financiële situatie van de ouders. Dat is goed uitgewerkt.

Misschien een schot voor de boeg ten aanzien van de motie: we hebben kennisgenomen van het feit dat er reeds in 2020 een evaluatie plaatsvindt van alle zaken die in 2019 aan de orde komen. In 2020, dus over minder dan twee jaar, kan dat misschien aanleiding geven tot bijstelling van het beleid. Maar wij gaan akkoord en wij steunen het voorstel.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ook wij ondersteunen de voorstellen van het college. Het is belangrijk dat de Klijnsmagelden, anders dan in het komende jaar, in de begroting voor 2020 wel direct worden meegenomen in het minimabeleid. Dat behoort wat ons betreft in de kadernota te worden geregeld.

Met de motie van de vier partijen wordt beoogd om nadere informatie te verkrijgen met het oog op het minimabeleid van 2020. Ik hoop en ik meen inmiddels ook te mogen verwachten dat de motie op brede steun mag rekenen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Zoals we al een aantal keren hebben gezegd, ook in de commissie, is dit in principe een goede keuze. Er komt geld bij voor het minimaalbeleid. Dat is hard nodig, zeker als het gezinnen met kinderen betreft, maar er zijn nog wel wat dingen waarover wij ons zorgen maken. Eén van die dingen is verwoord in de motie die wij medeondertekend hebben. Een aantal landelijke ontwikkelingen konden nog niet meegenomen worden in het minimaalbeleidsplan zoals dat opgesteld is, omdat die gewoon nog niet bekend waren. Een andere zaak waarover wij ons zorgen maken, is de nieuwe berekening op basis waarvan het beleid is bepaald. Op zich is het heel goed dat er gedifferentieerd gekeken wordt naar verschillende groepen en naar hoe ze uit kunnen komen met de beschikbare gelden, maar het probleem is dat het hier gaat om gemiddelden. Natuurlijk is niemand gemiddeld. Er zijn mensen die er iets beter uitspringen en er zijn mensen die er iets slechter uitspringen. Dat is een gegeven. Als je dan ook nog weet dat het gemiddelde voor de huur die in die berekening meegenomen is, lager is dan de gemiddelde huren in Voorschoten, dan weet je dus dat er ook mensen zijn die ook nog boven dat gemiddelde in Voorschoten zitten en die dus helemaal niet in dit plaatje passen. Dat baart ons in zoverre zorgen dat we bang zijn dat er nu beleidskeuzes worden gemaakt op basis van deze tabel, die niet helemaal aansluit bij de realiteit. Daarom zouden wij graag van de wethouder willen horen dat hij bij de uitvoering van het minimaalbeleid in de gaten houdt en gaat monitoren dat er geen gezinnen in een kwetsbare positie zijn die in problemen komen of extra in problemen komen door dat de gemeente Voorschoten haar beleid wijzigt. Als we die toezegging zouden kunnen krijgen, zouden we daar heel tevreden mee zijn.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij hebben in de commissie aangegeven dat we met dit voorstel wat aan het worstelen waren, maar niet omdat we het er niet mee eens zijn. Integendeel, het is een goed stuk; wat dat betreft geven we alleen maar een pluim. We hebben zorgen met betrekking tot de vraag of we de doelstelling gaan bereiken en of de minima voldoende middelen krijgen om financieel zelfstandig te zijn en of ze ook kunnen participeren in de samenleving. We hebben het toen gehad over de huurtoeslag en de zorgtoeslag en ook over de aanstaande btw-verhoging en de energibelastingen die eraan komen. Als je de kranten mag geloven – dat zeg ik met nadruk – lijkt er een forse rekening te komen voor alle inwoners van Nederland. In die zin is er solidariteit, maar wij vrezen dat die niet overal even goed uitpakt. We hebben een motie opgesteld die door een aantal partijen gesteund is; daar zijn we heel blij mee. We hopen dat het college toch wat nadere cijfers voor ons wil verzamelen, zodat we straks bij de Kadernota van 2019 weloverwogen kunnen vaststellen dat er € 77.000 bij moet of dat het € 77.000-plus is. Dan

zullen we tegelijkertijd ook kijken of je inderdaad kunt volstaan met het vier jaar hanteren van dezelfde bedragen of dat je toch naar een inflatiecorrectie gaat kijken. De motie, die ook wordt Ingediend door het CDA, de PvdA en de SP, luidt:

"Motie 090.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen op 13 december 2018, van oordeel dat:

- *het vaststellen van een minimabeleid noodzakelijk is;*
- *inwoners die (langdurig) van een bestaansminimum moeten leven, voldoende middelen moeten hebben om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien en financieel zelfredzaam te zijn;*
- *deze groep(en) inwoners in staat moeten zijn in de samenleving te participeren;*

constaterende dat:

- *het door het college voorgestelde minimabeleid voor de periode 2019-2022 betekent dat budgetten herverdeeld worden met als doel een evenwichtigere en eerlijkere verdeling van middelen te bewerkstelligen;*
- *de bestedingsruimte van de minima sinds 2016 als gevolg van rijksbeleid (sterk) lijkt af te nemen;*
- *de huurtoeslag en de zorgtoeslag niet geheel gecompenseerd worden;*
- *de energiebelasting de laatste jaren is toegenomen en vanaf 2019 wederom toeneemt;*
- *per 1 januari 2019 het lage btw-tarief van 6 naar 9 procent wordt verhoogd;*
- *er onvoldoende inzicht is of de minima voldoende middelen krijgen om financieel zelfstandig te zijn en voldoende aan de maatschappij kunnen deelnemen;*
- *meer inzicht nodig is om hierover gefundeerde uitspraken te doen;*
- *de raad via de Kadernota 2019 middelen vrij moet spelen om het beoogde beleid structureel te kunnen uitvoeren;*

verzoekt het college, uiterlijk in de maand mei van 2019 inzicht te verschaffen in de sinds 2017 door de overheid genomen lastenverlichtingsmaatregelen en lastenverzwaringen voor de doelgroepen zoals genoemd op pagina 5 van het Minimabeleid 2019-2022, toegevoegd met de groep éénoudergezinnen, met als doel een beeld te

krijgen of de gemeente Voorschoten voldoende middelen beschikbaar stelt om onze minima in hun levensonderhoud te kunnen laten voorzien en of zij financieel zelfredzaam zijn en in de samenleving kunnen participeren,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. GroenLinks is blij met de aandacht in het nieuwe minimabeleid voor de kwetsbare groep waar in de afgelopen periode onvoldoende zicht voor was en die met structurele tekorten kampt. Deze groep van huishoudens met oudere schoolgaande kinderen heeft juist de grootste problemen om rond te komen met hun maandelijks inkomen. In dit plan wordt voorgesteld om die bijdrage te gaan verhogen. Daar zijn wij blij mee; dat is een goede keuze.

Verder worden in dit beleidsplan ook de Klijnsmagelden betrokken. Dat betekent dat de Klijnsmagelden nu gebruikt worden waarvoor zij bedoeld zijn, namelijk armoedebestrijding. Eén kritische noot: we zouden graag een iets bredere kijk willen zien op armoede en niet louter het beeld van de hoogte van de bijzondere bijstand. De vraag is ook hoe de gemeente er bijvoorbeeld voor kan zorgen dat de doelgroep de bestaande voorzieningen daadwerkelijk gaat aanvragen. Aandacht voor dit onderwerp is wenselijk. Kan de wethouder dat toezeggen? Maar goed, het geheel dat nu voorligt, is een plan met de juiste keuzes. Daarom gaan wij dit beleidsplan steunen.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ook de CDA-fractie stemt in met het voorstel. Wij vinden de beweging waarmee in deze notitie wat meer wordt gedifferentieerd tussen doelgroepen en waarmee gelden iets anders worden gealloceerd, logisch en rechtvaardig. Wij stemmen hier daarom mee in. We merken daarbij ook op dat we in beginsel liever hadden gezien dat dit beleid direct structureel zou zijn, maar we begrijpen ook dat je zo'n afweging, zeker in de omstandigheden van Voorschoten, bij voorkeur bij – in dit geval – de kadernota maakt. We zien de reactie op de motie natuurlijk graag tegemoet.

Wethouder **Mol**: Voorzitter. Dank voor de waarderende woorden van alle fracties voor het voorliggende voorstel en de inhoud daarvan. Die dank zullen we ook zeker overbrengen naar de mensen van de afdeling Werk en Inkomen die heel hard hebben gewerkt om dit voorstel te maken. We hebben er in de commissievergadering uitgebreid met elkaar over gesproken. Daarbij waren de drie dames van Werk en Inkomen ook aanwezig. U heeft hen toen ook al bedankt. Volgens mij is dat toen goed overgekomen.

Het mooie van dit stuk is dat het eigenlijk een sluitstuk is van een proces waarmee we twee jaar geleden zijn begonnen met de sociale conferentie, waar we verschillende onderzoeksresultaten tot ons hebben laten komen over hoe het nu staat met het minimabeleid in Voorschoten: met welke doelgroepen gaat het goed en bij welke doelgroepen in Voorschoten moeten we er echt iets harder aan trekken om ervoor te zorgen dat ze beter mee kunnen doen? Van die onderzoeksresultaten hebben we toen gezegd: we kiezen voor quick wins – maatregelen voor de korte termijn, die we vervolgens ook hebben opgepakt met de inzet van de Klijnsmagelden – en we gaan kijken of we in bredere zin tot een ander minimabeleid in Voorschoten kunnen komen. Dat ligt vanavond voor. Er ligt ook een totaalpakket voor met een totaalbudget. Daarmee is het dus niet alleen een mooi voorstel om voor de minima in Voorschoten een oplossing te bieden; het is ook een mooi sluitstuk van een net doorlopen proces. Dat hoorde ik bij alle fracties terug.

Ik hoor bij veel fracties ook nog een zorgpunt terug: hoe houden we goed in de gaten en hoe kunnen we ervoor zorgen dat we met deze verschuivingen, alle maatregelen bij elkaar opgeteld, instrumenten inbouwen waarmee mensen uiteindelijk niet aan de verkeerde kant van de medaille terechtkomen omdat voor bepaalde doelgroepen deze maatregelen uiteindelijk negatief uitpakken? We zijn maar een klein dorp; we kunnen hier niet aan inkomenspolitiek doen. Er zijn ook veel landelijke maatregelen die uiteindelijk effect hebben op de inkomenspositie van onze inwoners. Ik heb daar in de commissie op twee punten op gereageerd. Ten eerste: in het licht van wat mensen maandelijks overhouden of tekortkomen – dat is allemaal heel relatief, want uiteindelijk heeft niemand binnen deze doelgroep het breed – zijn de verschuivingen niet heel erg groot. Ten tweede hebben we mede naar aanleiding van vragen van de heer Zeelt van de ONS-fractie contact gezocht met het Nibud. Het Nibud gaf aan dat het eigenlijk nog niet heel veel grote verschuivingen verwacht voor deze doelgroep.

Desalniettemin ligt er vanavond een motie op tafel. De daarin verwoorde zorg begrijp ik heel erg goed: is het mogelijk om in mei 2019 de commissie toch te informeren over de effecten van bepaalde maatregelen? Hoezeer ik die zorg ook begrijp en hoezeer ik daaraan ook tegemoet wil komen, ik moet de motie toch ontraden. U vraagt ons immers eigenlijk een soort minima-effectrapportage. We hebben aangegeven dat de eerstvolgende rapportage betrekking zal hebben op 2019, dus op het komende jaar. Die evaluatie zullen we uitvoeren in 2020. Dat is dus eigenlijk precies een jaar na de in de motie genoemde datum. Dat is ook opgenomen in het beleidsplan. Als we het onderzoek nu zouden uitvoeren en dus al in mei 2019 gereed zou moeten zijn, heeft dat betrekking op gegevens uit 2018. We zitten inmiddels alweer